

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

15/3288-1

02.07.2015

Invitasjon til å delta i reformprosessen

Regjeringen la i stortingsmelding nr. 14 (2014-2015), *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner*, fram forslag til prosess for en regionreform, med vekt på utvikling av regionalt folkevalgt nivå i rollen som samfunnsutvikler. Forslaget kommer etter at Stortinget vedtok å be regjeringen gjennomgå oppgavene til fylkeskommunene/et regionalt nivå parallelt med arbeidet med å gi flere oppgaver til kommunene.

Kommunereformen vil gi færre og større kommuner. Det er derfor naturlig at også det regionale nivået vurderes. Flere fylkeskommuner har også gitt uttrykk for at de ønsker at fylkeskommunenes rolle og størrelse bør bli inkludert i den pågående reformprosessen.

Invitasjon til å ta nabosamtalen

Med bakgrunn i Stortingets behandling av stortingsmelding nr. 14 (2014-2015), inviterer jeg alle landets fylkeskommuner og Oslo kommune til å innlede prosesser med sikte på å vurdere og avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabofylker.

Stortinget har sluttet seg til målene med arbeidet, slik regjeringen la det frem i stortingsmeldingen. Regjeringen ønsker å utvikle det regionale folkevalgte nivået slik at forvaltnings-systemet samlet sett fungerer best mulig for innbyggere og næringsliv. Regionene bør utgjøre naturlig sammenhengende områder. Regioner som kommunikasjonsmessig og nærings-økonomisk henger sammen, kan ivareta nåværende og fremtidige oppgaver og roller på en bedre måte. Dette vil også gi bedre forutsetninger for en helhetlig politikkutvikling som ivaretar regionenes muligheter og bygger opp under vekstkraften.

Videre er det et mål å sikre en helhetlig og samordnet samfunnsutvikling. Regionene bør gjennom egne oppgaver, planlegging og utviklingsarbeid, ivareta helheten og vurdere ulike tiltak og konsekvenser opp mot hverandre. Den regionale strukturen bør også legge til rette for samhandling med næringsliv, kommuner og regional stat – noe som er viktig for samfunnsutviklerrollen.

Det er også et mål å sikre gode og likeverdige tjenester til innbyggerne. Regionene bør ha et innbyggergrunnlag som legger til rette for brede fagmiljøer med kapasitet og kompetanse til å ivareta nåværende og fremtidige oppgaver og funksjoner, og som legger forutsetninger for at innbyggere i alle deler av landet kan motta et likeverdig tilbud.

Kommunal- og forvaltningskomiteen la 2. juni frem sin innstilling til meldingen (Innst. 333 S (2014–2015)). Saken ble behandlet i Stortinget 9. juni. Flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener at *”hovedprinsippene som må ligge til grunn for oppgavefordelingen mellom statlig, regional og kommunal sektor, er at oppgaver bør legges på lavest mulig effektive nivå, staten bør ta seg av oppgaver som skal gjennomføres likeartet over hele landet, og oppgaver som forutsetter lokalt kjennskap og initiativ bør delegeres til region- eller kommunenivå.”*

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, sier at *”utgangspunktet er at oppgaver og ansvar som legges til regionnivået i hovedsak er relatert til rollen som regional aktør for samfunnsutvikling. Dette vil også omfatte innbyggerrettet tjenesteproduksjon.”* Flertallet pekte på flere oppgaver som må vurderes flyttet til det regionale nivået. Videre sier dette flertallet at *”nye oppgaver til regionalt folkevalgt nivå forutsetter at prosessen fører til færre fylkeskommuner/regioner av en viss størrelse”* og at *”oppgavene til et nytt regionalt folkevalgt nivå skal gjennomgås og forslag legges frem for Stortinget i en stortingsmelding våren 2016”*.

Økonomiske virkemidler

Stortinget har uttrykt forventninger om at fylkeskommunene starter nabopraten allerede høsten 2015. Departementet vil gi støtte til fylkeskommuner som gjør forpliktende vedtak om å utrede sammenslåing. Det utbetales en støtte på 200 000 kroner per utredning (prosjektstøtte), samt 200 000 kroner per deltakende fylke (fylkesstøtte). Støtten utbetales når det er gjort sammenfallende vedtak i de fylkeskommunene som ønsker å utrede sammenslåing. Det gis kun én fylkesstøtte per fylkeskommune.

Departementet ønsker at fylkeskommunene også skal involvere innbyggerne i prosessene og vil gi 200 000 kroner per fylke i støtte til informasjon og folkehøring når fylkeskommunene har gjort vedtak om hvordan de planlegger å høre innbyggerne.

Staten vil, i tråd med inndelingslova, gi kompensasjon for nødvendige engangskostnader som følge av sammenslåing av fylkeskommuner. Jeg vil komme tilbake til innretningen av denne støtten i løpet av høsten 2015.

Tidsløp

Jeg vil våren 2016 legge fram et forslag for Stortinget om oppgaver og funksjoner til nytt regionalt folkevalgt nivå, i tråd med Stortingets ønske, jf. Innst. 333 S (2014–2015).

Kommunene skal fatte vedtak om sammenslåing innen 1. juli 2016. Jeg oppfordrer fylkeskommunene til å fatte vedtak om strukturendringer på regionalt nivå i løpet av høsten 2016.

Regjeringen planlegger å fremme forslag til Stortinget om ny kommunestruktur og ny regionstruktur våren 2017. Sammenslåingene som blir vedtatt av Stortinget, vil som hovedregel tre i kraft 1. januar 2020, etter kommune- og fylkestingsvalget høsten 2019.

Jeg ønsker at prosessen vi nå går inn i, legger grunnlag for en helhetlig og varig regionstruktur, som kan styrke regionalt folkevalgt nivå som samfunnsutviklere. Mange fylkeskommuner er godt i gang med samtale. Jeg håper alle nå vil engasjere seg i spørsmålet om utvikling av en fremtidsrettet regional struktur.

Jeg ønsker dere lykke til!

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jan Tore Sanner', written in a cursive style.

Jan Tore Sanner

Adresseliste

Oslo fylkeskommune	Rådhuset	0037	OSLO
Akershus fylkeskommune	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Hedmark fylkeskommune	Postboks 4404 Bedriftssenteret	2325	HAMAR
Oppland fylkeskommune	Postboks 988	2626	LILLEHAMMER
Buskerud fylkeskommune	Postboks 3563	3007	DRAMMEN
Vestfold fylkeskommune	Svend Foyns gate 9	3126	TØNSBERG
Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
Vest-Agder fylkeskommune	Postboks 517 Lundsiden	4605	KRISTIANSAND S
Aust-Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Sogn og Fjordane fylkeskommune	Fylkeshuset, Askedalen 2	6863	LEIKANGER
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2350 Sluppen	7004	TRONDHEIM
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Seilmakergata 2	7735	STEINKJER
Nordland fylkeskommune	Prinsens gate 100	8048	BODØ
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Finnmark fylkeskommune	Fylkeshuset	9815	VADSØ